Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Алфавіт і вимова

Італійська читається точно так, як пишеться, з дуже небагатьма винятками: вивчіть чотири правила вимови, і зможете прочитати будь-яке слово. Попрацювати доведеться хіба що над *c*, *g* і подвоєними приголосними.

C і G: м'які чи тверді

Звук	Коли	Приклади
c dolce (ci)	c + e, i	cena, cappuccino, ciao
c dura (k)	c + a, o, u, h	caffè, cornetto, chianti, bruschetta
g dolce (gi)	g + e, i	gelato, formaggio, Genova
g dura (gh)	g + a, o, u, h	gatto, ragù, spaghetti, funghi

H ніколи не вимовляється: вона лише робить *c* та *g* твердими (*chianti*, *spaghetti*) або відрізняє *ho* (дієслово) від *o* (сполучник).

Три особливі групи літер

Група літер	Звук	Приклади
gn	come la ñ spagnola	gnocchi, lasagne, bagno
gli	l morbida, tutta sul palato	famiglia, aglio, bottiglia
sc + e, i	come sh	pesce, prosciutto, uscita

Подвоєння змінює слово

Подвоєні приголосні справді чутно, довше й сильніше: *pala* і *palla* не одне й те саме слово, як і *caro* та *carro*, *sete* та *sette*, *pena* та *penna*.

Наголос майже завжди падає на передостанній склад (*ra-GAZ-zo*). Якщо на останній, його пишуть: *città*, *caffè*, *perché*.

Найчастіші помилки

Неправильно	Правильно
un capucino	un cappuccino (подвійне c пишеться й чується)
i spagetti	gli spaghetti (h тримає g твердим)
la ciesa	la chiesa (c + h + ie: твердий звук)

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Що ще варто знати

Чого немає в італійській пам'ятці: італійська поруч з українською, слова цієї сторінки та історія про мову.

Італійська та українська поруч

Українська й італійська пишуться майже фонетично, тож читати легко. Новими будуть *gn* (як *нь*), *gli* (як м'яке *ль*) і подвоєні приголосні, які змінюють слово: *casa* означає дім, *cassa* касу. І літера *h* ніколи не читається: *ho* звучить як *о*.

Як продиктувати своє ім'я телефоном

Літера	Як сказати
A	A come Ancona
B	B come Bologna
C	C come Como
D	D come Domodossola
E	E come Empoli
F	F come Firenze
G	G come Genova
H (acca)	H come hotel
I	I come Imola
L	L come Livorno
M	M come Milano
N	N come Napoli
O	O come Otranto
P	P come Palermo
Q	Q come Quarto
R	R come Roma
S	S come Savona
T	T come Torino
U	U come Udine
V	V come Venezia
Z	Z come Zara

Італійці диктують по літерах не іменами людей, а назвами міст: *R come Roma, O come Otranto*. Так роблять по телефону, на рецепції, біля віконця. Іноземні літери мають власні назви: *j* звучить *i lunga*, *k cappa*, *w doppia vu*, *x ics*, *y ipsilon*. Українське прізвище латинкою знадобиться диктувати часто.

Лексика цієї сторінки

Італійською	Що це
il cappuccino	Ранкова кава зі спіненим молоком
gli spaghetti	Довгі тонкі нитки з тіста
il formaggio	Твердий чи м'який продукт із молока
la bottiglia	Скляна посудина з вузькою шийкою
il pesce	Мешканець моря чи річки на тарілці
gli gnocchi	М'які галушки з картоплі

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Алфавіт і вимова · вправи

Спершу перевірка до розділу, потім п'ять вправ від простих до складних. Відповідей тут немає: усі зібрано разом на сторінці відповідей.

00 · Спробуйте одразу

Оберіть правильно написане слово:

1. Al bar ordino un _____ e un cornetto.
2. Stasera mangiamo _____ fatti in casa.
3. Mi piace il _____ stagionato.
4. Vorrei una _____ d'acqua.
5. Il _____ oggi è freschissimo.

01 · Dura o dolce?

Напишіть D, якщо звук твердий (*casa*, *gatto*), і M, якщо м'який (*cena*, *gelato*).

1. cucina → _____
2. cinema → _____
3. gonna → _____
4. giorno → _____
5. chiave → _____
6. gelato → _____
7. spaghetti → _____
8. arancia → _____

02 · I gruppi difficili

Доповніть за допомогою **gn**, **gli** або **sc**.

1. la fami _____ a
2. il ba _____ o
3. il pe _____ e
4. la mon _____ a
5. il fi _____ o
6. lo _____ iatore
7. gli _____ occhi

03 · Dove cade l'accento

Поділіть на склади й позначте наголошений великими літерами: *telefono* → te-LE-fo-no.

1. cucina → _____
2. macchina → _____
3. caffè → _____
4. difficile → _____
5. università → _____
6. sabato → _____
7. perché → _____

04 · Una consonante o due?

Подвоєні приголосні змінюють слово. Виберіть форму за поданим значенням.

1. Prendo la (pala / palla) per giocare a calcio. → _____
2. Metto i soldi in (casa / cassa). → _____
3. Il (nono / nonno) di Marco ha ottant'anni. → _____
4. Ho comprato una (copia / coppia) del giornale. → _____
5. Vado in Italia a (sete / sette) agosto. → _____
6. Bevo un (cafè / caffè). → _____

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

05 · Scrivi come si dice

Промовте слово подумки й запишіть. Увага до німого **h** і груп **ch**/**gh**.

1. _____ (io, verbo avere)
2. gli amici / le ami _____ e
3. il _____ iesa → luogo dove si prega
4. lun _____ i (plurale di lungo)
5. _____ anno tre figli
6. il _____ ilo (pasta lunga e sottile)

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Читай і розумій

Граматика розділу в живому тексті: чат із баристою.

1. Come fanno lo spelling gli italiani?
- ○ Con i numeri
- ○ Con i nomi di città
- ○ Con i colori
- ○ Con l'alfabeto inglese

2. L'acca in «Chianti» serve per…
- ○ il suono duro «k»
- ○ il suono dolce «ci»
- ○ dividere le sillabe
- ○ l'accento

3. Quale di queste parole ha il suono duro «k»?
- ○ cena
- ○ ciao
- ○ chiave
- ○ cinema

Читай і розумій

Граматика розділу в живому тексті: табличка в барі.

1. Che cosa si può bere al Bar Centrale?
- ○ un Chianti
- ○ una birra
- ○ un tè freddo
- ○ un'aranciata

2. In «cappuccino» ci sono…
- ○ nessuna lettera doppia
- ○ una lettera doppia
- ○ due lettere doppie
- ○ tre lettere doppie

3. «Pala» e «palla» sono…
- ○ la stessa parola
- ○ due parole diverse
- ○ due modi di scrivere palla
- ○ un errore di stampa

thuisitaliaans.com/grammatica/uk
Alessio · викладач італійської як іноземної, магістратура ITALS

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Ще одна спроба

Ще більше звуків і подвоєних приголосних, на сходинку вище: у кожному реченні оберіть слово, написане правильно.

1. Domenica andiamo in (*chiesa / ciesa*) con i nonni.
2. Vorrei un etto di (*prosciuto / prosciutto*) crudo.
3. Gli (*spagetti / spaghetti*) sono pronti!
4. Mia figlia studia a (*Peruggia / Perugia*).
5. Il (*cuoco / quoco*) prepara il ragù.
6. Metto lo (*zucchero / zuchero*) nel caffè.
7. Che buoni questi (*funghi / fungi*) trifolati!
8. Ho (*sete / sette*): un bicchiere d'acqua, per favore.
9. La (*famiglia / familia*) di Anna abita a Genova.
10. Compro una (*penna / pena*) nuova per scrivere.

Часті запитання

Як читається *z*?

Не як українське «з». Італійське *z* звучить як «ц» або «дз»: *pizza* читається «піцца», у *grazie* теж чути «ц», а *zero* і *zaino* починаються з «дз». Котрий варіант, залежить від слова й навіть від регіону, тож учіть його разом зі словом. Звук «з» італійці пишуть через *s* між голосними: *rosa, casa*.

Італійське *i* звучить як «і» чи як «и»?

Як українське «і», завжди. Звука «и» в італійській немає взагалі: *vino* читається «віно», *bici* «бічі». Це найчастіший український акцент в італійській, і його легко прибрати: тримайте губи розтягнутими, як в усмішці. Так само *e* завжди читається як «е», без пом'якшення: *sette*, а не «сєттє».

Чому *è* пишуть з наголосом?

Бо *è*, «є», і *e*, «і», вимовляються майже однаково, і розрізняє їх лише знак наголосу: *Marco è alto e magro*. Італійська пише наголос тільки на останній голосній (*città, caffè, perché*) і на кількох коротких словах, щоб їх не сплутати: *là* і *la*, *sì* і *si*.

Які італійські звуки найважчі для українців?

Їх небагато. *Gn* у *gnocchi* звучить приблизно як м'яке «нь»: «ньоккі». *Gli* у *famiglia* звучить як дуже м'яке «льї». Розкотисте італійське *r* для нас узагалі не проблема: воно майже таке саме, як українське. Найчастіше підводить звичка вимовляти німу *h*: *ho* читається просто «о».

Чи важливі подвоєні приголосні?

Це найважливіше правило вимови: подвоєння змінює значення слова. *Nono* («дев'ятий»), *nonno* («дідусь»); *pena* («покарання»), *penna* («ручка»). Українцям це дається легко: ми теж тягнемо подвоєні приголосні у словах на кшталт «навчання». Просто вимовляйте звук помітно довше: це справжня довгота звука, а не умовність правопису.

Коли с читається як «к», а коли як «ч»?

Перед *a*, *o*, *u* звучить тверде «к»: *casa*, *come*. Перед *e* та *i* звучить «ч»: *cena* («чена»), *cinema* («чінема»). Щоб зберегти «к» перед *e*/*i*, пишуть *h*: *che* («ке»), *chi* («кі»). З літерою *g* усе так само: *gelato* («джелато»), *spaghetti* («спаґетті»).

Де в італійських словах наголос?

Найчастіше на передостанньому складі: *ita-LIA-no*, *la-VO-ro*. Якщо наголос на останньому, над голосною стоїть значок: *città*, *caffè*, *perché*. Але є чимала група слів із наголосом на третьому складі з кінця, і на письмі це ніяк не видно: *SA-ba-to*, *TA-vo-lo*. Їх треба запам'ятовувати на слух.

Чи справді італійська читається так, як пишеться?

Майже так, і в цьому вона схожа на українську: кожна літера звучить, і звучить завжди однаково. Прочитати можна навіть слово, якого ніколи не чули. Письмо не показує лише двох речей: місця наголосу та відкритості голосних *e* та *o*. Це доводиться запам'ятовувати з мовлення.

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

ДОДАТОК · ПОЯСНЕННЯ ІТАЛІЙСЬКОЮ

Alfabeto e pronuncia

L'italiano si legge come si scrive, con pochissime eccezioni: imparate quattro regole di pronuncia, saprete leggere qualsiasi parola. Il lavoro vero sta tutto in c, g, e nelle doppie.

C e G: dolci o dure

Suono	Quando	Esempi
c dolce (ci)	c + e, i	cena, cappuccino, ciao
c dura (k)	c + a, o, u, h	caffè, cornetto, chianti, bruschetta
g dolce (gi)	g + e, i	gelato, formaggio, Genova
g dura (gh)	g + a, o, u, h	gatto, ragù, spaghetti, funghi

La h non si pronuncia mai: serve solo a indurire c e g (chianti, spaghetti) o a distinguere ho (verbo) da o (congiunzione).

Tre gruppi speciali

Gruppo	Suono	Esempi
gn	come la ñ spagnola	gnocchi, lasagne, bagno
gli	l morbida, tutta sul palato	famiglia, aglio, bottiglia
sc + e, i	come sh	pesce, prosciutto, uscita

Le doppie cambiano la parola

Le consonanti doppie si sentono davvero, più lunghe e più forti: pala e palla non sono la stessa parola, e nemmeno caro e carro, sete e sette, pena e penna.

L'accento cade quasi sempre sulla penultima sillaba (ra-GAZ-zo). Quando cade sull'ultima, si scrive: città, caffè, perché.

Da sapere

· **sc** ha due suoni: dolce davanti a *e* e *i* (*scena, sciare, pesce*), duro altrove (*scala, scuola, scherzo*). Stessa logica di *c* e *g*, con la *h* che indurisce.

· L'accento tonico non si scrive quasi mai, ma sposta il senso: *ancora* (di nuovo) contro *àncora* (della nave), *princìpi* contro *prìncipi*. Di norma si scrive solo sull'ultima sillaba (*città, perché, così*); negli altri casi si segna solo per sciogliere un dubbio.

· **gli** si legge come un suono unico (*famiglia, moglie*), ma resta *g+l* in poche parole colte: *glicine, negligente, anglicano*.

Gli errori più comuni

Sbagliato	Giusto
un capucino	un cappuccino (la doppia c si scrive e si sente)
i spagetti	gli spaghetti (serve la h per la g dura)
la ciesa	la chiesa (c + h + ie: suono duro)

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Що далі

Решта 54 пам'яток, до C2

Це одна з 7 безкоштовних пам'яток. Решта 54 побудовані так само, від A1 до C2: правила й таблиці, вправи, текст для читання та всі відповіді. Усі 61 одним придбанням за 9 € або в складі повного курсу.

Усі 61 пам'ятка · 9 € — thuisitaliaans.com/schede

Повний курс від A1 до C2

55 розділів по порядку, з вправами, тестами й повтореннями, які стежать за вашим поступом.

Повний курс · 39 € на рік або 79 € один раз, назавжди

Спробувати A1 безкоштовно → — thuisitaliaans.com/il-mio-corso/?lingua=uk

Кожна тема має свій світ

Завантажити в App Store

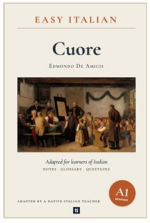
У застосунку **ti amo Italian** граматика тренується в тематичних маршрутах зі спеціалізованою лексикою: *il bar*, *i trasporti*, *il calcio*, *la moda*, *la burocrazia* і ще сімнадцять. Оберіть свій світ, і граматика прийде сама, з поясненнями також українською.

половина курсу A1 безкоштовно, без реєстрації

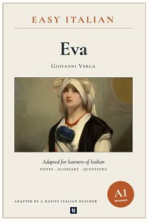
App Store · thuisitaliaans.com/app-ti-uk

Читайте італійською на своєму рівні

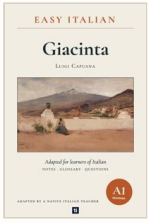
Італійська класика, переписана для рівнів від A1 до C1, з примітками та глосарієм.

Cuore
Edmondo De Amicis · Рівень A1

Eva
Giovanni Verga · Рівень A1

Giacinta
Luigi Capuana · Рівень A1

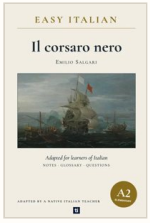
Il giornalino di Gian Burrasca
Vamba · Рівень A1

Le avventure di Pinocchio
Carlo Collodi · Рівень A2

La coscienza di Zeno
Italo Svevo · Рівень A2

Il corsaro nero
Emilio Salgari · Рівень A2

Усі книжки рівня A1 (англійською): thuisitaliaans.com/italian-books-a1

Відповіді

Усі разом, в одному місці: перевіряйте тут, а якщо друкуєте для заняття, залиште цю сторінку осторонь.

00 · Спробуйте одразу
1. cappuccino · 2. gli gnocchi · 3. formaggio · 4. bottiglia · 5. pesce

01 · Dura o dolce?
1. D *(la c di cu è dura)* · 2. M · 3. D · 4. M · 5. D *(il gruppo ch indurisce)* · 6. M · 7. D *(il gruppo gh indurisce)* · 8. M

02 · I gruppi difficili
1. gli *(famiglia)* · 2. gn *(bagno)* · 3. sc *(pesce)* · 4. gn *(montagna (mon-ta-gna))* · 5. gli *(figlio)* · 6. sc *(sciatore)* · 7. gn *(gnocchi)*

03 · Dove cade l'accento
1. cu-CI-na · 2. MAC-chi-na · 3. caf-FÈ · 4. dif-FI-ci-le · 5. u-ni-ver-si-TÀ · 6. SA-ba-to · 7. per-CHÉ

04 · Una consonante o due?
1. palla · 2. cassa · 3. nonno · 4. copia · 5. sette · 6. caffè

05 · Scrivi come si dice
1. ho · 2. amiche · 3. la chiesa · 4. lunghi · 5. hanno · 6. lo spaghetto

Читай і розумій 1
1. b) Con i nomi di città · 2. a) il suono duro «k» · 3. c) chiave

Читай і розумій 2
1. a) un Chianti · 2. c) due lettere doppie · 3. b) due parole diverse

Ще одна спроба
1 chiesa · 2 prosciutto · 3 spaghetti · 4 Perugia · 5 cuoco · 6 zucchero · 7 funghi · 8 sete · 9 famiglia · 10 penna

thuisitaliaans.com/grammatica/uk
Alessio · викладач італійської як іноземної, магістратура ITALS

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.